

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL

PREDMET REMETIN protiv HRVATSKE (br. 2)

(Zahtjev br. 7446/12)

PRESUDA

STRASBOURG

24. srpnja 2014.

Ova presuda će postati konačna pod okolnostima navedenima u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Remetin protiv Hrvatske (br. 2),
Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u Vijeću u sastavu:

Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyeu,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Erik Møse,

Ksenija Turković,

Dmitry Dedov, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 1. srpnja 2014.

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 7446/12) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Tomislav Remetin (podnositelj zahtjeva) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Konvencija) dana 5. srpnja 2011.

2. Hrvatsku Vladu (Vlada) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva posebice je tvrdio da su domaća tijela propustila pružiti odgovarajući postupovni odgovor, u skladu s člancima 3. i 8. Konvencije, na nasilje koje trpi od skupine pojedinaca.

4. Dana 13. studenog 2012. Vlada je obaviještena o zahtjevu.

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

5. Podnositelj zahtjeva rođen je 8. rujna 1989. i živi u Dubrovniku.

A. Događaj od 4. ožujka 2008.

6. Dana 4. ožujka 2008. u otprilike 19.00 sati Policijska uprava Dubrovačko-neretvanska, Policijska postaja Dubrovnik (u daljnjem tekstu: policija) primila je anonimni poziv kojim je policija obaviještena da se

planira masovna tučnjava u blizini Pomorsko-tehničke škole u Dubrovniku. Tri policijska službenika odmah su poslana na mjesto događaja.

7. Kada su policijski službenici stigli na mjesto događaja, tučnjave nije bilo, no u školi su pronašli podnositelja zahtjeva s ozljedom na čelu. Odmah je odveden u bolnicu i pregledao ga je liječnik. U zdravstvenoj dokumentaciji podnositelja zahtjeva od 4. ožujka 2008. navodi se:

„Dijagnoza

VLC reg supraorbicularis lat dex

Povijest bolesti i stanje

Navodno se tukao i zadobio posjekotinu od tri cm poviše desne orbite. Nije izgubio svijest, događanja se sjeća i nije povraćao. Bez neuroloških ispada.

Obradi se rana, bez znakova prijeloma kostiju.

Preporučuje se antibiotik, previjanje svaki treći dan u ambulanti.

Kontrola kod kirurga po potrebi.”

8. Istoga dana policija je obavila obavijesni razgovor s podnositeljem zahtjeva. Izjavio je da je stajao ispred škole sa svojim razrednim kolegama kada ga je odjednom pogodio kamen u glavu zbog čega je pao na tlo. Prijatelji su mu pomogli da ustane i odnijeli ga u školu. Nije sudjelovao u tučnjavi i nije znao da bi se nešto moglo dogoditi.

9. Dana 23. svibnja 2008. podnositelj zahtjeva podnio je kaznenu prijavu Općinskom državnom odvjetništvu u Dubrovniku (u daljnjem tekstu: državno odvjetništvo) protiv nepoznatih počinitelja u skladu s člancima 99. i 331. Kaznenog zakona (vidi par. 54. u nastavku) u kojoj je tvrdio da ga je 4. ožujka 2008. ozlijedila skupina huligana ispred njegove škole. Jedan od njih, kojeg nije uspio prepoznati, bacio je kamen prema njegovoj glavi i pogodio ga u čelo. Odmah je počela teći krv, a jedan od njegovih prijatelja morao ga je odnijeti u školu.

10. Podnositelj zahtjeva podnio je medicinsku dokumentaciju od 4. ožujka 2008. i objasnio da je njegov otac izbrisao dio teksta u medicinskoj dokumentaciji u kojem se navodi da je sudjelovao u tučnjavi jer nije želio da budu evidentirane neistinite činjenice.

11. Dana 29. svibnja 2008. državno odvjetništvo prosljedilo je podnositeljevu kaznenu prijavu policiji i zatražilo izvješće o tom predmetu.

12. U razdoblju između 5. i 30. lipnja 2008. policija je obavila obavijesne razgovore s nekoliko osoba, uključujući liječnika koji je sastavio medicinsku dokumentaciju od 4. ožujka 2008. Smatrao je da se ozljeda podnositelja zahtjeva treba kvalificirati kao laka tjelesna ozljeda. Policija je također ispitala V.Č.-a i I.N.-a, dvojicu podnositeljevih školskih kolega, koji su potvrdili njegovu verziju događaja.

13. Policija je također pribavila medicinski nalaz od 6. lipnja 2008. kojim se preporučuje da se podnositelj zahtjeva podvrgne daljnjem neurološkom pregledu.

14. Dana 2. srpnja 2008. policija je obavijestila državno odvjetništvo o rezultatima preliminarne istrage. Mjerodavni dio policijskog izvješća glasi:

„... skupina mladića iz Mokošice predvođena P.H.-om, u kojoj su bili G.V. i M.P. i još nekolicina drugih kojima nije utvrđen identitet ... su s namjerom da se osvete[zbog prethodne tučnjave između učenika Pomorske-tehničke škole i P.H.-a] sačekali nakon nastave učenike Pomorske-tehničke škole dana . Vidjevši da se sakupila skupina mladića iz Mokošice, učenici iz Pomorske-tehničke škole razbježali su se ili vratili u školu, osim skupine učenika koja je krenula prema njima s namjerom da prođu pokraj njih odnosno da izađu iz dvorišta škole. U tom trenutku su mladići iz Mokošice počeli bacati kamenje prema njima, te je jedan kamen pogodio Tomislava Remetina u glavu nanijevši mu lake tjelesne ozljede u vidu posjekotine na čelu. Učenici iz Lapada među kojima je bio A.N. također su uzvratili bacanjem kamenja. U tom obračunu također je M.P. koji je bio u skupini mladića iz Mokošice, pogodio kamen u glavu, te je zadobio lake tjelesne ozljede u vidu posjekotine na čelu.“

15. U vezi s napadom, podnositelj zahtjeva je 20. studenoga 2008. bio na još jednom zdravstvenom pregledu. Liječnik nije utvrdio oštećenje mozga, no utvrdio je upalu sinusa i uputio ga na daljnje liječenje.

16. Dana 18. svibnja i 6. srpnja 2009. ocu podnositelja zahtjeva omogućeno je razgledavanje državnoodvjetničkog spisa predmeta.

17. Dana 27. prosinca 2010. podnositelj zahtjeva zatražio je od policije informacije o svom predmetu jer je želio podnijeti zahtjev Sudu.

18. Istog je dana podnio državnom odvjetništvu imovinskopравни zahtjev za naknadu štete zbog tjelesnih i duševnih boli uzrokovanih napadom. Istaknuo je da se u policijskom izvješću navodi niz identificiranih pojedinaca koji su sudjelovali u napadu i da je s velikim brojem osobama obavljen obavijesni razgovor. Nadalje je tvrdio da su on i njegov otac usmeno zatražili od policije i državnog odvjetništva preslike odgovarajućih dokumenata iz spisa predmeta, no njihov je zahtjev odbijen. Stoga je on zatražio preslike svih odgovarajućih izvješća jer je želio podnijeti zahtjev Sudu.

19. Dana 28. prosinca 2010. i 12. siječnja 2011. policija je odgovorila podnositelju zahtjeva i obavijestila ga da treba podnijeti svoj zahtjev za informacijama državnom odvjetništvu.

20. Dana 8. veljače 2011. državno odvjetništvo obavijestilo je podnositelja zahtjeva da može doći i izvršiti uvid u spis predmeta ako to želi. Državno odvjetništvo također je istaknulo da policija nije utvrdila identitet osoba koje su ga ozlijedile, što znači da se predmet smatra kaznenom prijavom protiv nepoznatih počinitelja, te da je podnositelj zahtjeva cijelo vrijeme imao mogućnost podnijeti kaznenu prijavu protiv bilo kojeg pojedinca u kojeg je sumnjao da je počinio kazneno djelo.

21. Dana 22. veljače 2011. podnositelj zahtjeva zatražio je državno odvjetništvo da mu omogući preslikavanje odgovarajućih dokumenata iz spisa predmeta jer je htio pokrenuti postupak pred Sudom pritom istaknuvši da mu je dopisom od 8. veljače 2011. omogućeno samo razgledavanje spisa predmeta, a ne i njegovo preslikavanje.

22. Dopisima od 4. srpnja i 27. srpnja 2011. državno odvjetništvo obavijestilo je podnositelja zahtjeva da može doći 14. srpnja odnosno 19. kolovoza 2011. radi razgledavanja i preslikavanja spisa predmeta.

23. U međuvremenu je podnositelj zahtjeva 5. srpnja 2011. podnio zahtjev Sudu. Nije došao u državno odvjetništvo izvršiti uvid u spis predmeta.

B. Događaj od 19. prosinca 2010.

24. Dana 19. prosinca 2010. oko 4.35 sati policija je obaviještena da je došlo do tučnjave u baru C. u Dubrovniku. Dva policijska službenika odmah su poslana na mjesto događaja.

25. Policijski su službenici pronašli nekoliko ljudi s vidljivim ozljedama na mjestu događaja, uključujući podnositelja zahtjeva i M.K.-a.

26. Istoga dana podnositelja zahtjeva pregledao je liječnik koji je utvrdio nekoliko posjekotina na njegovoj glavi i ramenu i opisao ih kao lake tjelesne ozljede.

27. Policija je također obavila obavijesne razgovore s podnositeljem zahtjeva i nekoliko drugih osoba. Podnositelj zahtjeva naveo je da je pio sa svojim prijateljem M.K.-om u baru C. U jednom trenutku prišao im je muškarac i bez razloga glavom udario podnositelja zahtjeva. Nakon toga nekoliko je drugih osoba počelo bacati čaše i boce na podnositelja zahtjeva, a nakon što je on pao na tlo, i udarati ga. Uspio je pobjeći iz bara, no tada je shvatio da je ostavio majicu, cipele i ogrlicu u baru. Stoga se vratio da bi potražio svoje stvari, no ponovno ga je napala ista skupina i nastavila ga gađati bocama i čašama, a kada je pao na tlo, udarati ga. Ponovno je uspio pobjeći iz bara i tada ga je obradila policija i hitna pomoć.

28. Dana 22. prosinca 2010. policija je Prekršajnom sudu u Dubrovniku podnijela optužni prijedlog protiv podnositelja zahtjeva i sedam drugih osoba zbog remećenja javnog reda i mira. Nema podataka o ishodu tog postupka.

29. Dana 27. prosinca 2010. podnositelj zahtjeva zatražio je od policije informacije o svom predmetu jer je želio podnijeti prijave domaćim tijelima kao i zahtjev Sudu.

30. Dana 28. prosinca 2010. i 12. siječnja 2011. policija je odgovorila podnositelju zahtjeva i obavijestila ga da treba podnijeti svoj zahtjev za informacijama Prekršajnom sudu u Dubrovniku.

31. Dana 12. siječnja 2011. podnositelj zahtjeva ponovno je zatražio od policije da mu dostavi sve mjerodavne dokumente kojima raspolaže tvrdeći da je policija pokušala zataškati napad za koji je on tvrdio da je počinila skupina iz četvrti Mokošica.

32. Policija je istoga dana odgovorila i ponovila svoju prethodnu tvrdnju da je spis predmeta proslijeđen Prekršajnom sudu u Dubrovniku.

33. Dana 16. ožujka 2011. podnositelj zahtjeva podnio je državnom odvjetništvu kaznenu prijavu protiv G.M.-a, M.T.-a i P.S.-a tvrdeći da su napali njega i njegovog prijatelja M.K.-a u baru C. Istaknuo je da su bili dijelom skupine iz četvrti Mokošica te da su ga pojedinci iz te skupine već bili napali 4. ožujka 2008. Međutim, domaća tijela nisu odgovorila na taj napad. Konačno je istaknuo da je riječ o skupini „skinheads” koji teroriziraju cijeli grad.

34. Dana 29. ožujka 2011. državno odvjetništvo pozvalo je podnositelja zahtjeva na obavijesni razgovor i zatražilo policiju da dostavi sve informacije o kaznenom djelu kojima raspolažu.

35. Dana 1. travnja 2011. policija je odgovorila da je pokrenula prekršajni postupak pred Prekršajnim sudom u Dubrovniku u vezi s predmetnim događajima.

36. Dana 13. travnja 2011. državno je odvjetništvo ispitalo podnositelja zahtjeva, te je zapisnik o njegovoj izjavi zajedno s kaznenom prijavom prosljeđen policiji 14. travnja 2011. s nalogom za provođenjem daljnjih izvida u predmetu.

37. Dana 26. travnja 2011. državno odvjetništvo ispitalo je M.K.-a koji je potvrdio podnositeljevu verziju događaja i opisao kako je i on bio napadnut.

38. Dana 17. svibnja 2011. policija je izvijestila državno odvjetništvo da su ispitali nekoliko osoba i da traže druge svjedoke događaja.

39. Dana 19. svibnja 2011. državno je odvjetništvo požurilo postupanje policije.

40. Dana 20. svibnja 2011. policija je podnijela izvješće državnom odvjetništvu.

41. Dana 30. svibnja 2011. državno odvjetništvo podnijelo je istražnom sucu Županijskog suda u Dubrovniku prijedlog za provođenje istražnih radnji vezano uz podnositeljeve prigovore.

42. U razdoblju između 13. i 14. lipnja 2011. istražni sudac je ispitao podnositelja i nekoliko drugih pojedinaca te naložio medicinsko vještačenje podnositeljevih ozljeda.

43. Medicinski vještak podnio je svoj nalaz i mišljenje 14. srpnja 2011. Mjerodavni dio izvješća glasi:

„Iz medicinske dokumentacije proizlazi da je Tomislav Remetin zadobio rezne rane lijevog sljepoočnog područja te u području desne lopatice, kao i oguljotine kože u području desnog lakta

Naveden ozljede svaka za sebe i u svome zbiru predstavljaju (laku) tjelesnu ozljedu.

...”

44. Dana 28. srpnja 2011. državno odvjetništvo odbacilo je kaznenu prijavu podnositelja zahtjeva protiv P.S.-a na zbog nepostojanja osnovane sumnje da je isti počinio bilo kakvo kazneno djelo protiv podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva poučen je da može poduzeti kazneni progon protiv P.S.-a u svojstvu oštećenika kao tužitelja.

45. Istog je dana državno odvjetništvo podnijelo optužni prijedlog protiv G.M.-a i M.T.-a Općinskom sudu u Dubrovniku zbog nasilničkog ponašanja. Mjerodavni dio optužnog prijedloga glasi:

„... 19. prosinca 2010. oko 03.00 sati, u Dubrovnik, u caffè baru C., dogovorno i zajednički, bez ikakvog povoda, u cilju izivljavanja nasiljem i drskim ponašanjem, sa više nepoznatih osoba, i to G.M. prišao Tomislavu Remetinu, koji je sjedio za šankom, te ga više puta glavom i zatvorenom šakom udario u glavu, a potom ga je M.T. nastavio udarati šakama po glavi i tijelu, kao i nepoznate osobe gađajući ga bocama i čašama, pa je Tomislav Remetin u strahu napustio caffè bar, a kada se vratio po stvari, ponovno mu je prišao G.M. i više puta ga šakom udario u glavu, dok su na njega nasrnule i nepoznate osobe udarajući ga rukama i nogama, uslijed čega je Tomislav Remetin pao na pod, gdje su ga nastavili udarati, koje prilike je Tomislav Remetin zadobio rezne rane lijevog sljepoočnog područja te u području desne lopatice kao i oguljotine kože u području desnog lakta, koje ozljede svaka za sebe i svom zbiru predstavljaju tjelesnu ozljedu, a što je sve Tomislava Remetina dovelo u položaj bespomoćne žrtve i kod njega izazvalo osjećaj nemoći i poniženosti...“

46. Dana 1. rujna 2011. predsjednik prvostupanjskog vijeća Općinskog suda u Dubrovniku kojem je predmet dodijeljen podnio je predsjedniku Općinskog suda u Dubrovniku zahtjev za izuzećem od rada na predmetu zbog svog prijateljstva s podnositeljevim ocem. Predsjednik suda pristao je na njegovo izuzeće dana 9. rujna 2011.

47. Dana 19. lipnja 2012. Općinski sud u Dubrovniku u odvojenom je postupku izdao kazneni nalog protiv pojedinca M.N.-a zbog prijetnji smrću prema podnositelju zahtjeva s ciljem zastrašivanja podnositelja zahtjeva kako bi povukao svoju kaznenu prijavu. Čini se da je taj postupak i dalje u tijeku.

48. Prva rasprava pred Općinskim sudom u Dubrovniku, zakazana za 22. siječnja 2013., odgođena je zbog izostanka branitelja.

49. Sljedeća rasprava, zakazana za 27. ožujka 2013., također je odgođena jer je podnositelj zahtjeva htio angažirati odvjetnika da ga zastupa u postupku.

50. Sljedeća je rasprava održana 26. lipnja 2013. na kojoj je raspravni sud saslušao podnositelja zahtjeva i ispitalo još jednog svjedoka. Također je naložio provođenje medicinskog vještačenja.

51. Medicinski vještak podnio je svoj nalaz i mišljenje 1. kolovoza 2013. Utvrdio je da je podnositelj zahtjeva zadobio niz posjekotina na licu na području lijeve obrve i desnog ramena, kao i ogrebotina na desnoj ruci. Nije pronašao drugih ozljeda koje se objektivno mogu utvrditi.

52. Prema dostupnim informacijama nisu provedene daljnje postupovne radnje, a postupak je i dalje u tijeku pred Općinskim sudom u Dubrovniku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

A. Mjerodavno domaće pravo

1. Ustav

53. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010) glase:

Članak 23.

„Nitko ne smije biti podvrgnut bilo kakvu obliku zlostavljanja ...”

Članak 35.

„Svakom se jamči štovanje i pravna zaštita njegova osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti.”

2. Kazneni zakon

54. Mjerodavne odredbe Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/1997, 27/1998, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 111/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008) glase:

Članak 8.

„(1) Kazneni postupak za kaznena djela pokreće Državno odvjetništvo u interesu Republike Hrvatske i svih njezinih građana.

(2) Iznimno za određena kaznena djela može se zakonom propisati da se kazneni postupak pokreće privatnom tužbom ili da Državno odvjetništvo pokreće kazneni postupak povodom prijedloga.”

Članak 35.

”...

(3) Supočinitelji kaznenog djela jesu dvije ili više osoba koje na temelju zajedničke odluke počine kazneno djelo tako da svaka od njih sudjeluje u počinjenju ili na drugi način bitno pridonosi počinjenju kaznenog djela.

(4) Poticatelj i pomagatelj jesu sudionici koji, ne vladajući počinjenjem kaznenog djela, poticanjem ili pomaganjem pridonose njegovu počinjenju.

Članak 99.

„(1) Tko drugoga teško tjelesno ozlijedi ili mu teško naruši zdravlje kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine.

...

(4) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.”

Članak 331.

„(1) Tko radi izivljavanja nasiljem, zlostavljanjem ili osobito drskim ponašanjem na javnom mjestu dovede drugoga u ponižavajući položaj, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je kazneno djelo počinjeno u sastavu grupe ... , počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.”

3. Zakon o kaznenom postupku

55. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002 i 62/2003, u daljnjem tekstu: „Zakon o kaznenom postupku iz 1997.”) navode:

Članak 2.

„(1) Kazneni se postupak može pokrenuti i provesti samo na zahtjev ovlaštenog tužitelja. ...

(2) Za djela za koja se progona po službenoj dužnosti ovlaštenu tužitelj jest državni odvjetnik, a za djela za koja se progona po privatnoj tužbi ovlaštenu tužitelj jest privatni tužitelj.

(3) Ako Zakon drukčije ne propisuje, državni odvjetnik je dužan poduzeti kazneni progon ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti i nema zakonskih smetnji za progon te osobe.

(4) Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog postupka, na njegovo mjesto može stupiti oštećenik kao tužitelj uz uvjete određene ovim Zakonom.

56. Članci od 47. do 61. uređuju prava i dužnosti privatnih tužitelja te oštećenika kao supsidijarnih tužitelja. Privatni tužitelj je oštećenik koji je podnio privatnu tužbu zbog kaznenih djela za koja je Kaznenim zakonom izričito dopušten takav oblik progona (riječ je o lakšim kaznenim djelima). Oštećenik u svojstvu supsidijarnog tužitelja jest osoba koja preuzima na sebe kazneni progon za kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti, kada su tijela kaznenog progona odlučila, iz određenih razloga, da neće poduzeti progon (članak 55.). U svojstvu supsidijarnog tužitelja žrtva ima sva prava u postupku koja bi imalo državno odvjetništvo kao javno tijelo kaznenog progona, osim onih dodijeljenih državnom odvjetništvu kao državnom tijelu.

U skladu s člankom 59. državno odvjetništvo ovlašteno je na diskrecijskoj osnovi preuzeti progon od oštećenika kao tužitelja u bilo kojem trenutku prije kraja glavne rasprave.

57. Mjerodavni postupci koji se odnose na podnošenje kaznenih prijava i donošenjem odluka o njima uređeni su člancima od 171. do 174.; čiji mjerodavni dijelovi glase:

Članak 171.

„(1) Sva tijela državne vlasti i sve pravne osobe dužne su prijaviti kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, koja su im dojavljena ili za koja su sami saznali.

...”

Članak 173.

„(1) Prijava se podnosi nadležnome državnom odvjetniku pisano ili usmeno.

...

(3) Ako je prijava podnesena sudu, redarstvenoj vlasti ili nenadležnome državnom odvjetniku, oni će prijavu primiti i odmah dostaviti nadležnome državnom odvjetniku.”

Članak 174.

„(1) Državni odvjetnik odbacit će prijavu obrazloženim rješenjem ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, ako je nastupila zastara ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivnju ili kazneni progon ili ako ne postoji osnovana sumnja da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo. O odbacivanju prijave te o razlozima za to državni odvjetnik ... izvijestit će oštećenika u roku od osam dana (članak 55.), a ako su redarstvene vlasti podnijele prijavu, izvijestit će i to tijelo.

(2) Ako državni odvjetnik iz same prijave ne može ocijeniti jesu li vjerodostojni navodi prijave ili ako podaci u prijavi ne daju dovoljno osnove da može odlučiti hoće li zahtijevati provođenje istrage ili ako je do državnog odvjetnika samo dopro glas da je počinjeno kazneno djelo, a osobito ako je počinitelj nepoznat, državni će odvjetnik, ako to ne može poduzeti sam ili preko drugih tijela, zahtijevati od redarstvenih vlasti da prikupe potrebne obavijesti i poduzmu druge mjere radi otkrivanja kaznenog djela i počinitelja (članak 177. i članak 179.).

...”

58. Člankom 185. utvrđuju se hitne istražne radnje u slučaju nepoznatog počinitelja. Mjerodavni dio ove odredbe glasi:

„(1) Kad je počinitelj kaznenog djela nepoznat, državni odvjetnik može zatražiti da redarstvene vlasti poduzmu pojedine istražne radnje ako bi, s obzirom na okolnosti slučaja, bilo svrhovito da se i prije pokretanja istrage poduzmu takve radnje. Ako državni odvjetnik smatra da pojedine istražne radnje treba poduzeti istražni sudac ... predložiti će istražnom sudu da poduzme te radnje.

...”

59. Dana 18. prosinca 2008. donesen je novi Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/2008, 76/2009, 80/2011, 121/2011, 91/2012, 143/2012, 56/2013; u daljnjem tekstu: „Zakon o kaznenom postupku iz 2008.”). Zakon o kaznenom postupku iz 2008. stupio je na snagu 1. rujna 2011., no nije se primjenjivao na kaznene postupke pokrenute prema Zakonu o kaznenom postupku iz 1997. (vidi prethodni par. 55.), za koje je ostao važeći taj Zakon.

60. Prema Zakonu o kaznenom postupku iz 2008. položaj žrtve kao supsidijarnog tužitelja je ostao isti u smislu da ima pravo preuzeti progon od državnog odvjetništva ako je državno odvjetništvo odbilo progon i da može djelovati u postupku sa svim postupovnim pravima koje bi državno odvjetništvo imalo kao nadležni tužitelj. Državno odvjetništvo može preuzeti progon od oštećenika kao tužitelja u bilo kojem trenutku prije kraja glavne rasprave (članci 55. i 58.).

61. Sudska istraga zamijenjena je državnoodvjetničkom istragom osim u slučajevima kada je državno odvjetništvo odbacilo kaznenu prijavu i žrtva je preuzela progon kao supsidijarni tužitelj. U potonjem slučaju oštećenik kao tužitelj zadržava mogućnost da sucu istrage predloži provođenje istrage ili dokaznog ročišta (članak 219. stavak 1. i članak 225.).

62. Istraga se može provoditi protiv poznatog ili nepoznatog počinitelja (članak 218. stavak 1.). Prema članku 213. stavku 3. državno odvjetništvo također može, u slučaju kada istraga nije obvezna (kao što je slučaj u ovom predmetu), poduzeti određene istražne radnje koje su svrhovite ili potrebne u danim okolnostima. Nadalje se člankom 214. stavkom 1. utvrđuje da državno odvjetništvo može, u slučajevima kada je počinitelj nepoznat, ispitati svjedoka ako je to svrhovito za otkrivanje počinitelja ili ako postoji opasnost od nestanka dokaza.

63. Daljnje izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku iz 2008. uvedene su 15. prosinca 2013. (Narodne novine br. 145/2013). U pogledu mjerodavnih pitanja za dotični predmet isključena je mogućnost pokretanja istrage protiv nepoznatog počinitelja (članak 217. stavak 1.), no dopušteno je provođenje određenih dokaznih radnji u takvim slučajevima (članak 214.).

4. Zakon o sustavu državne uprave

64. Mjerodavna odredba Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, br. 75/1993, 92/1996, 48/1999, 15/2000, 127/2000, 59/2001, 199/2003, 79/2007), glasi kako slijedi:

Članak 13.

„Štetu koja građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci nastane nezakonitim ili nepravilnim radom tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave, naknađuje Republika Hrvatska.”

B. Mjerodavna praksa

65. U svojoj odluci br. Kž-98/1993 od 23. rujna 1993. Vrhovni sud Republike Hrvatske razmatrao je problem odgovornosti supočinitelja u slučaju kada nije jasno koji je od njih zapravo počinio djela koja predstavljaju kaznena djela. Mjerodavan dio odluke glasi:

„... očito je da je lišenje života posljedica niza radnji koje su optuženici poduzeli da bi izvršili to djelo. Vrhovni sud stoga smatra da su radnje optuženika, tj. pucanje na žrtvu, bile neposredan uzrok lišenja života što čini optužene B. i J. supočiniteljima neovisno o tome tko je od njih zapravo ubio žrtvu.”

PRAVO

I. NAVODNE POVREDE ČLANAKA 3. I 8. KONVENCIJE

66. Podnositelj u svom zahtjevu prigovara da su domaća tijela propustila pružiti odgovarajući postupovni odgovor na fizičke napade na njega počinjene 4. ožujka 2008. i 19. prosinca 2010. Pozvao se na članke 3. i 8. Konvencije koji glase kako slijedi:

Članak 3.

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.”

Članak 8.

„1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna vlast neće se miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprečavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.”

67. Sud, kao gospodar pravne kvalifikacije činjenica predmeta (vidi *Guerra i ostali protiv Italije*, 19. veljače 1998., par. 44., *Izješća o presudama i odlukama 1998-I*), smatra da postupovna obveza domaćih tijela povezana s predmetnim događajima može proizlaziti iz oba članka Konvencije na koje se podnositelj pozvao, točnije iz članaka 3. i 8. Međutim, da bi se izbjeglo daljnje razmatranje pitanja povezanih s pragom u smislu članka 3. Konvencije, Sud će razmotriti okolnosti ovog predmeta u smislu članka 8. Konvencije (usporediti *A. protiv Hrvatske*, br. 55164/08, par. 57., 14. listopada 2010.).

A. Dopuštenost

1. Primjenjivost članka 8. Konvencije na događaje od 4. ožujka 2008.

(a) Tvrdnje stranaka

68. Vlada je tvrdila da članak 8. Konvencije nije primjenjiv na događaj od 4. ožujka 2008. upućujući na presude Suda u predmetima *Tonchev protiv Bugarske*, br. 18527/02, 19. studenoga 2009., *Kulakov protiv Ukrajine*

(odl.), br. 12944/02, 16. studenoga 2010. i *Ilieva i Georgieva protiv Bugarske* (odl.), br. 9548/07, 17. travnja 2012. Vlada je smatrala da prilikom predmetnih događaja podnositelj zahtjeva nije bio u osobito ranjivom položaju s obzirom na to da je bio punoljetan i da je jednostavno bio žrtva tučnjave između dvije skupine koja se dogodila ispred njegove škole. Napad nije bio usmjeren osobno na podnositelja zahtjeva i on nije zadobio teške ozljede. To potvrđuje mjerodavna medicinska dokumentacija u spisu predmeta, a podnositelj zahtjeva nije uspio potkrijepiti svoje prigovore o pretrpljenim duševnim bolima.

69. Podnositelj zahtjeva smatrao je da je teško ozlijeđen u napadu od 4. ožujka 2008. i da je tom prilikom mogao biti ubijen. Također je tvrdio da je napad uzrokovao trajnu štetu po njegovo tjelesno i duševno zdravlje.

(b) Ocjena Suda

70. Sud je prethodno smatrao u različitim kontekstima da pojam privatnog života uključuje i fizički i psihički integritet osobe. Sukladno članku 8. države su dužne zaštititi fizički i moralni integritet pojedinca od drugih osoba. U tu svrhu država treba u praksi održavati i primjenjivati odgovarajući pravni okvir koji jamči zaštitu od nasilnih čina fizičkih osoba (vidi *X i Y protiv Nizozemske*, 26. ožujka 1985., par. 22. i 23., Serija A br. 91., *Costello-Roberts protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 25. ožujka 1993., par. 36., Serija A br. 247-C, *D.P. i J.C. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 38719/97, par. 118, 10. listopada 2002., *M.C. protiv Bugarske*, br. 39272/98, par. 150. i 152., ECHR 2003-XII i *Sandra Janković protiv Hrvatske*, br. 38478/05, par. 45, 5. ožujka 2009.). Takvu zaštitu u kontekstu napada na tjelesni integritet osobe treba osigurati putem djelotvornih kaznenopravnih mehanizama (vidi *X i Y protiv Nizozemske*, prethodno citirano, par. 27., *August protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odl.), br. 36505/02, 21. siječnja 2003. i *Sandra Janković*, prethodno citirano, par. 36.).

71. Sud primjećuje da je prema verziji događaja koju je utvrdila policija, podnositelja zahtjeva kamenom u glavu pogodila skupina dječaka iz četvrti Mokošica koji su došli ispred podnositeljeve škole kako bi se osvetili za prethodnu tučnjavu između učenika iz podnositeljeve škole zahtjeva i jednog od dječaka iz Mokošice (vidi prethodni par. 14.), uslijed čega je podnositelj zadobio lakšu tjelesnu ozljedu na čelu. Nije utvrđeno da je podnositelj zahtjeva sudjelovao u bacanju kamenja ili na neki drugi način izazvao događaj (usporediti, nasuprot tome, *Kulakov*, prethodno citirano, i *Ilieva i Georgieva*, prethodno citirano, par. 30.). Kada je pokušao napustiti školsko dvorište zajedno s drugim učenicima, skupina je počela bacati kamenje u njihovom smjeru i jedan ga je kamen pogodio u glavu, što je uzrokovalo posjekotinu od tri centimetra iznad njegove desne sljepoočne kosti i srušilo ga na tlo. Prijatelji su ga unijeli u školu, a njegove su ozljede zahtijevale hitnu medicinsku pomoć.

72. U takvim okolnostima Sud smatra da predmetni događaj, koji uključuje napad na podnositeljev tjelesni integritet ulazi u opseg pojma „poštivanja privatnog života” utvrđenog člankom 8. Konvencije (vidi *Sandra Janković*, prethodno citirano, par. 31.).

73. Stoga Sud odbacuje Vladin prigovor.

2. *Poštovanje šestomjesečnog roka u vezi s događajima od 4. ožujka 2008.*

(a) Tvrdnje stranaka

74. Vlada je tvrdila da je podnositelj zahtjeva saznao 18. svibnja 2009. i 6. srpnja 2009., kada je njegovom ocu omogućen pristup spisu predmeta koji je čuvalo državno odvjetništvo, da nije bilo napretka u istrazi događaja od 4. ožujka 2008. i da je bilo nemoguće utvrditi identitet napadača. Međutim, podnio je zahtjev sudu 5. srpnja 2001., točnije dvije godine kasnije, i stoga nije poštovao šestomjesečni rok.

75. Podnositelj zahtjeva nije se očitovao po tom pitanju.

(b) Ocjena Suda

76. Sud ponavlja da je svrha šestomjesečnog roka utvrđenog člankom 35. promicanje pravne sigurnosti tako da se osigura da se predmeti koji otvaraju pitanja iz Konvencije razmotre u razumnom roku i da prethodne odluke nisu neprekidno podložne osporavanju. Pravilo također pruža mogućem podnositelju zahtjeva vremena da razmotri želi li podnijeti zahtjev i, ako želi, da odluči koje će prigovore i tvrdnje navesti (vidi, primjerice, *Worm protiv Austrije*, 29. kolovoza 1997., par. 32. – 33., *Izješća 1997-V*).

77. U pravilu šestomjesečni rok teče od datuma donošenja pravomoćne odluke u postupku iscrpljenja domaćih pravnih sredstava. Međutim, kada je već od samoga početka jasno da ne postoji djelotvorno pravno sredstvo, taj rok teče od datuma čina ili mjera koji su predmet prigovora. Članak 35. stavak 1. ne smije se tumačiti na način da zahtijeva od podnositelja zahtjeva da podnese Sudu prigovor prije nego što se njegov položaj u vezi s predmetnim pitanjem ne riješi na domaćoj razini. Kada, prema tome, podnositelj zahtjeva ima na raspolaganju očigledno postojeće pravno sredstvo i tek kasnije postane svjestan okolnosti koje to pravno sredstvo čine nedjelotvornim, Sud smatra da je sukladno smislu članka 35. stavka 1. da šestomjesečni rok teče od datuma kada je podnositelj zahtjeva postao svjestan ili je trebao postati svjestan tih okolnosti (vidi *Keenan protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odl.), br. 27229/95, 22. svibnja 1998. i *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odl.), br. 46477/99, 7. lipnja 2001.).

78. Sud primjećuje da je 23. svibnja 2008. podnositelj zahtjeva podnio kaznenu prijavu državnom odvjetništvu zbog napada na njega od 4. ožujka 2008., što je u načelu odgovarajuće i djelotvorno pravno sredstvo kada je

riječ o dužnosti provođenja istrage i progona nasilnih činova (vidi, primjerice, *Beganović protiv Hrvatske*, br. 46423/06, par. 72.-74., 25. lipnja 2009. i *M.S. protiv Hrvatske*, br. 36337/10, par. 77., 25. travnja 2013.). U narednom je razdoblju nekoliko puta tražio informacije od državnog odvjetništva i policije o svom predmetu i požurivao ih da poduzmu potrebne mjere (vidi prethodne par. 17. – 21.).

79. To je dovelo do toga da je državno odvjetništvo 8. veljače 2011. obavijestilo podnositelja zahtjeva da nisu utvrdili identitet počinitelja napada i da se predmet i dalje smatra kaznenom prijavom protiv nepoznatog počinitelja. Podnositelj je podnio svoj zahtjev Sudu s prigovorom na postupovnu neaktivnost tijela kaznenog progona 5. srpnja 2011., točnije unutar šestomjesečnog roka od datuma na koji je postao potpuno svjestan stanja svog predmeta.

80. Stoga Sud odbacuje Vladin prigovor.

3. *Iscrpljenost domaćih pravnih sredstava*

(a) **Tvrđnje stranaka**

81. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije podnio disciplinsku ni kaznenu prijavu protiv policijskih službenika i državnog odvjetnika koji su provodili istragu napada na njega te da nije podnio tužbu za naknadu štete protiv države temeljem Zakona o sustavu državne uprave.

82. Podnositelj zahtjeva smatrao je da je iscrpio sva domaća pravna sredstva.

(b) **Ocjena Suda**

83. Sud primjećuje da je u velikom broju predmeta protiv Hrvatske koji se odnose na postupovnu obveze države da provodi istragu nasilnih činova odbio prigovore Vlade istovjetne onima koje sada podnosi (vidi *Sandra Janković*, prethodno citirano, par. 35. – 36., *Beganović*, prethodno citirano, par. 56., *Durđević protiv Hrvatske*, br. 52442/09, par. 67., ECHR 2011 (izvatci), *D.J. protiv Hrvatske*, br. 42418/10, par. 63. – 65., 24. srpnja 2012. i *Remetin protiv Hrvatske*, br. 29525/10, par. 73. – 77., 11. prosinca 2012.). Ne vidi razloga zbog kojeg bi odstupio od te prakse u ovom predmetu.

84. Stoga Sud odbacuje Vladin prigovor.

4. *Zlouporaba prava na podnošenje zahtjeva*

(a) **Tvrđnje stranaka**

85. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije podnio Sudu vjerodostojnu medicinsku dokumentaciju izdanu 4. ožujka 2008. i 20. studenoga 2008. te da je tvrdio da je njegovo lice bilo deformirano nakon napada, što nije istina. Vlada je posebice istaknula da medicinska dokumentacija od 4. ožujka 2008. koju je podnio podnositelj ne sadrži tekst

„sudjelovao u tučnjavi” koji se nalazi na izvornom dokumentu te da podnesena dokumentacija sadrži fotografiju podnositelja zahtjeva koja se nije nalazila na prednjoj strani izvornog dokumenta. Kada je riječ o medicinskoj dokumentaciji od 20. studenoga 2008. koju je podnio podnositelj zahtjeva, Vlada je istaknula da sadrži rukom pisani tekst i crtež koji se ne nalaze u izvornom dokumentu.

86. Podnositelj prigovora nije se očitovao po tom pitanju, no pozvao je Sud u jednom od svojih podnesaka da zatraži sve mjerodavne dokumente povezane s njegovim predmetom od domaćih tijela.

(b) Ocjena Suda

87. Sud ponavlja da se zahtjev može odbaciti kao nedopušten temeljem članka 35. stavka 3. Konvencije, među ostalim razlozima, ako je svjesno temeljen na lažnom prikazivanju ili obmani (vidi *Varbanov protiv Bugarske*, br. 31365/96, par. 36., ECHR 2000-X i *Bagheri i Maliki protiv Nizozemske* (odl.), br. 30164/06, 15. svibnja 2007).

88. Sud u tom pogledu primjećuje na početku svog razmatranja da su učinjene izmjene dvaju predmetnih medicinskih dokumenata očite promjene za koje nije vjerojatno da bi obmanule Sud da povjeruje da je riječ o izvornicima te same po sebi nisu bile dovoljne da potkrijepe predmet podnositelja zahtjeva. Sud posebice primjećuje da je fotografija u boji podnositelja zahtjeva umetnuta u medicinsku dokumentaciju od 4. ožujka 2008.; riječ je o vrsti fotografije koja se u pravilu ne može naći u medicinskoj dokumentaciji. Tekst koji navodi da je podnositelj zahtjeva sudjelovao u tučnjavi također je izbrisan iz dokumenta. Međutim, podnositelj zahtjeva već je pojasnio kako je došlo do brisanja tog teksta još u početnim fazama domaćeg postupka (vidi prethodni par. 10.) i stoga se ne može tvrditi da je pokušao sakriti ključne informacije. U svakom slučaju, s obzirom na policijske nalaze povezane s događajem (vidi prethodni par. 14.), informacija da je podnositelj zahtjeva sudjelovao u tučnjavi doista se čini neispravnom. Slično tome, medicinska dokumentacija od 20. studenoga 2008. sadrži rukom pisani tekst i crtež kojim se ističe dio rendgenske slike lubanje podnositelja zahtjeva za što je bilo toliko očito da nije dio izvornog dokumenta da ne bi moglo obmanuti Sud da je prihvati. Sud također ima na umu da protiv podnositelja zahtjeva nije podnesena optužba zbog krivotvorenja na domaćoj razini niti da ima ikakvih naznaka da su nadležna domaća tijela ikada razmatrala tu mogućnost.

89. Sud prihvaća da ništa nije moglo spriječiti podnositelja zahtjeva u dodavanju primjedbi ili crteža u vlastitu medicinsku dokumentaciju. Sudu je bitno je li podnositelj zahtjeva namjerno podnio ili nastavio pružati lažne informacije ili na drugi način obmanjivao Sud, što se ne može utvrditi u ovom predmetu. U pogledu tvrdnje da je podnositeljevo lice bilo deformirano Sud smatra da je to dio spora između stranaka o događaju i njegovim posljedicama što je podložno subjektivnom dojmu. Stoga stranke

moгу iznijeti tvrdnje o tom pitanju, a na Sudu jest da prihvati ili odbaci njihove tvrdnje, no ne može se smatrati da tvrdnje u tom pogledu predstavljaju svjesnu obmanu ili laganje Sudu.

90. Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Sud smatra da se Vladin prigovor mora odbaciti.

5. Zaključak

91. Sud primjećuje da prigovor podnositelja zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije. Dalje primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

(a) Podnositelj zahtjeva

92. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da ga je dva puta napala ista skupina huligana iz četvrti Mokošica iako je riječ o dva zasebna događaja. U pogledu prvog napada koji se dogodio 4. ožujka 2008. istaknuo je da domaća tijela nisu poduzela nikakve korake u svrhu progona i kažnjavanja počinitelja više od pet godina iako je u policijskom izvješću navedeno da su domaća tijela upoznata s njihovim identitetima. Policija i školska uprava nisu poduzele potrebne mjere da zaštite učenike od fizičkog napada. Usto policija nije poduzela sve potrebne mjere nakon napada radi istrage okolnosti u kojima se on dogodio: nisu ispitali nijednog svjedoka, podnijeli kaznene prijave državnom odvjetništvu ili pokrenuli prekršajni postupak pred Prekršajnim sudom. Državno odvjetništvo nije učinilo ništa da bi istražilo napade, a nakon pet godina javila se mogućnost nastupanja zastare za progon. Ako je državno odvjetništvo smatralo da ne postoje razlozi za pokretanje postupka, trebalo je odbiti njegovu prijavu i dopustiti mu da preuzme progon u svojstvu oštećenika kao tužitelja. U pogledu napada od 19. prosinca 2010. podnositelj zahtjeva ukazao je na znatne odgode u zakazivanju rasprava pred Općinskim sudom u Dubrovniku i tvrdio da mu je jedna osoba iz skupine iz Mokošice prijetila kako bi povukao kaznenu prijavu.

(b) Vlada

93. U pogledu događaja od 4. ožujka 2009. Vlada je tvrdila da je policija brzo i propisno odgovorila na informaciju da se planira tučnjava ispred Pomorsko-tehničke škole. Tadašnja izjava podnositelja zahtjeva nije dala naslutiti da je riječ o nasilnom napadu na njega i stoga su domaća tijela poduzela daljnje korake nakon što je podnositelj zahtjeva podnio kaznenu

prijavu. Iako je policija poduzela sve potrebne korake u istrazi, nisu uspjeli utvrditi identitet osobe koja je napala podnositelja, što je bilo ključno u ovom predmetu. Nije bilo odgoda tijekom istrage i država se ne može smatrati odgovornom zbog neuspješnog utvrđivanja identiteta baš svakog prekršitelja. Podnositelju zahtjeva omogućen je uvid u spis predmeta, no on ni 14. srpnja ni 19. kolovoza 2011. nije došao razgledati i preslikati spis predmeta. U pogledu tvrdnje podnositelja zahtjeva da nije mogao preuzeti progon, Vlada je istaknula da podnositelj zahtjeva, baš kao ni državni odvjetnik, nije mogao progoniti nepoznatog počinitelja. S druge strane, s obzirom na to da je podnositelj zahtjeva prigovorio da je bila riječ o namjernom napadu na njega, progon se nije mogao pokrenuti bez da se prethodno ne utvrdi identitet upravo onog počinitelja koji je bacio kamen na podnositelja zahtjeva.

94. Vlada je dalje tvrdila da su domaća tijela djelovala s pažnjom u pogledu napada od 19. prosinca 2010. Poduzeli su sve potrebne korake u istrazi i podnijeli su optužne prijedloge protiv dva pojedinca nadležnom kaznenom sudu svega osam mjeseci nakon događaja. Kaznena prijava protiv trećeg osumnjičenika je odbačena te je podnositelj zahtjeva imao mogućnost progona u svojstvu oštećenika kao tužitelja da je to smatrao potrebnim. Omogućeno mu je da aktivno sudjeluje u postupku te je bila njegova odgovornost da to pravo propisno iskoristi. Ništa iz spisa predmeta ne ukazuje na nepravilnosti u radu državnog odvjetništva ili Općinskog suda u Dubrovniku. Zaključno, Vlada smatra da su tvrdnje podnositelja zahtjeva o postojanju organizirane skupine iz četvrti Mokošica pogrešne i neutemeljene. Takva skupina postojala je 1990-ih, no ne postoje dokazi da je i dalje aktivna. Istina je da je još uvijek u tijeku kazneni postupak protiv M.N.-a zbog prijetnji smrću podnositelju zahtjeva, a čiji je cilj bilo zastrašivanje podnositelja zahtjeva kako bi povukao svoju kaznenu prijavu, no Vlada je smatrala da to nije predstavljalo dovoljno dokaza da je podnositelja zahtjeva napala organizirana skupina.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

95. Za nasilne čine poput onih koje je naveo podnositelj zahtjeva država mora usvojiti odgovarajuće pozitivne mjere na području kaznenopravne zaštite. Kad napadi na fizički integritet dolaze od privatnog pojedinca, Konvencija nužno ne zahtjeva da država provodi kazneni progon napadača kako bi se podnositelju zahtjeva osigurala konvencijska prava (vidi *Sandra Janković*, prethodno citirano, par. 50.). Stoga je u takvim slučajevima sukladno Konvenciji dostatno da domaće pravo omogući podnositelju zahtjeva progon njegovog napadača u svojstvu privatnog tužitelja ili oštećenika kao tužitelja (vidi *M.S.*, prethodno citirano, par. 75.).

96. Međutim, neovisno o tome je li progon ostao u rukama domaćih tijela (vidi, *mutatis mutandis*, *Otašević protiv Srbije*, br. 32198/07, par. 25., 5. veljače 2013.) ili je podnositelj zahtjeva iskoristio mogućnost progona svojeg napadača, Sud u svakom predmetu mora razmotriti djelotvornost odgovarajućih kaznenopravnih mehanizama i načina na koji su oni primijenjeni (vidi *Sandra Janković*, prethodno citirano, par. 50. i *M.S.*, prethodno citirano, par. 75. te, *mutatis mutandis*, *V.D. protiv Hrvatske*, br. 15526/10, par. 53, 8. studenoga 2011., *Butolen protiv Slovenije*, br. 41356/08, par. 70, 26. travnja 2012. i *Otašević*, prethodno citirano, par. 34. – 37.).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

97. Sud primjećuje da nema dokaza da su domaća tijela, točnije policija i školska uprava, propustila poduzeti mjere za zaštitu podnositelja zahtjeva od tjelesnog napada skupine dječaka iz četvrti Mokošica s čijim su postojanjem bili upoznati ili su trebali biti upoznati u vrijeme događaja (vidi, primjerice, *Van Colle protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 7678/09, par. 108., 13. studenoga 2012 i tamo citirane predmete). Štoviše, primjećuje da je policija došla na mjesto događaja čim je primila obavijest o mogućoj tučnjavi ispred škole, no u trenutku dolaska tučnjave nije bilo (vidi prethodne par. 6. i 7.).

98. Stoga Sud smatra da je u ovom predmetu riječ o postupovnom odgovoru domaćih tijela na dva nasilna čina nad podnositeljem zahtjeva koja je navodno počinila skupina mladića iz dubrovačke četvrti Mokošica. Budući da su se napadi dogodili na različite datume i na različitim mjestima, Sud smatra da ih se treba razmatrati zasebno.

99. Međutim, budući da su prema tvrdnjama Vlade domaća tijela bila svjesna da je 1990-ih u Dubrovniku postojala skupina huligana iz Mokošice te s obzirom na određene okolnosti dotičnog predmeta, primjerice policijsko izvješće od 2. srpnja 2008. u kojima se napadače podnositelja zahtjeva naziva „skupinom mladića iz Mokošice” (vidi prethodni par. 13.) te činjenicu da je u tijeku kazneni postupak protiv pojedinca koji je prijetio smrću podnositelju zahtjeva s ciljem zastrašivanja podnositelja kako bi on povukao svoju kaznenu prijavu (vidi prethodni par. 47.), Sud će biti posebno pozoran u procjeni je li postupovni odgovor domaćih tijela na nasilne napade na podnositelja zahtjeva bio odgovarajući te je li postajala potreba za djelotvornom zaštitom i odvraćanjem od nasilnih čina nakon iznošenja tvrdnji da su oni posljedica organiziranog huligana.

(i) Događaj od 4. ožujka 2008.

100. Sud primjećuje da je vezano uz kaznenopravne mehanizme u hrvatskom pravnom sustavu, u predmetu *Sandra Janković* (prethodno citirano) utvrdio da su nasilni čini počinjeni od privatnog pojedinca

zabranjeni nizom zasebnih odredbi hrvatskog Kaznenog zakona (vidi prethodni par. 54.).

101. Nadalje, što se tiče područja kaznenog prava, hrvatsko pravo razlikuje kaznena djela koja progoni državno odvjetništvo, po službenoj dužnost ili nakon prijave fizičke osobe, i ona koja se progone temeljem privatne tužbe. Potonja kategorija odnosi se na lakša kaznena djela. Stoga progon kaznenih djela nasilničkog ponašanja, koje je naveo podnositelj zahtjeva, mora poduzeti državno odvjetništvo po službenoj dužnosti (vidi prethodne par. 54. i 55.).

102. Hrvatski pravni sustav također predviđa mogućnost da oštećenik djeluje kao supsidijarni tužitelj. Kada je riječ o kaznenim djelima za koja progon treba poduzeti državno odvjetništvo po službenoj dužnosti ili po prijedlogu fizičke osobe, a državno odvjetništvo odbije progon po bilo kojoj osnovi, oštećenik može preuzeti progon u svojstvu oštećenika kao tužitelja (vidi prethodni par. 56.). Stoga je zadovoljen zahtjev osiguranja kaznenopravnih mehanizama za nasilne čine fizičkih osoba.

103. Međutim, osiguranje odgovarajućeg pravnog okvira za zaštitu pojedinaca od nasilnih čina protiv njihovog osobnog integriteta nije dovoljno. Sud će sada razmotriti jesu li osporavani propisi i prakse, osobito pridržavanje odgovarajućih postupovnih pravila od strane državnih tijela, kao i način na koji su državna tijela kaznenopravne mehanizme primijenila na dotični predmet, bili manjkavi u tolikoj mjeri da predstavljaju povredu pozitivnih obveza tužene države iz članka 8. Konvencije (vidi *Sandra Janković*, prethodno citirano, par. 51.).

104. Sud primjećuje da je na dan događaja policija obaviještena da se planira masovna tučnjava ispred Pomorsko-tehničke škole. Nakon dolaska na mjesto događaja policijski službenici pronašli su podnositelja zahtjeva s ozljedom čela čiji je uzrok kamen koji je bacila skupina mladića iz Mokošice u smjeru podnositelja zahtjeva i drugih učenika koji su pokušavali napustiti školsko dvorište. Ozljeda podnositelja zahtjeva zahtijevala je hitnu medicinsku pomoć (vidi prethodne par. 6. – 8.).

105. Iako su dostupne informacije o događaju ukazivale na nasilničko ponašanje kažnjivo temeljem Kaznenog zakona (vidi prethodni par. 54.), policija nije poduzela daljnje radnje povezane s događajem, primjerice pokušala utvrditi moguće svjedoke ili obavijestiti državno odvjetništvo o događaju i tražiti daljnje upute. Umjesto toga, prve istražne radnje provedene su tek u lipnju 2008., tj. tri mjeseca kasnije, nakon što je podnositelj zahtjeva podnio prijavu državnom odvjetništvu.

106. U tom pogledu Sud ponavlja da je zahtjev brzine i razumne hitnosti razumljiv i ključan zahtjev u kontekstu postupovne obveze države te da ga razdoblje od tri mjeseca potpune neaktivnosti u početnim fazama predmeta ne ispunjava (usporediti, *mutatis mutandis*, *Denis Vasilyev protiv Rusije*, br. 32704/04, par. 101. – 102., 17. prosinca 2009. i *Mityaginy protiv Rusije*, br. 20325/06, par. 57, 4. prosinca 2012.)

107. Nadalje, Sud primjećuje da je, nakon što je državno odvjetništvo naložilo policiji da istraži okolnosti događaja, policija podnijela izvješće 2. srpnja 2008. u kojem je utvrdila identitet više pojedinaca koji su pripadali skupini koja je napala podnositelja zahtjeva (vidi prethodni par. 14.). Međutim, nakon toga nisu poduzete daljnje mjere što u ovom trenutku dovodi do ukupno šest godina neaktivnosti.

108. Iako nije zadatak Suda da nalaže domaćim tijelima koje mjere treba poduzimati, odnosno da odlučuje o pojedinačnoj kaznenopravnoj odgovornosti (vidi, među ostalim, *Beganović*, prethodno citirano, par. 78.), Sud ne može ne primijetiti da domaća tijela nisu čak ni pokušala provesti daljnje mjere ili otvoriti bilo kakav oblik sudske istrage kako bi utvrdila odgovornost identificiranih pojedinaca koji su pripadali skupini koja je napala podnositelja zahtjeva.

109. U tom pogledu Sud primjećuje da prema mjerodavnom domaćem pravu o odgovornosti supočinitelja nije potrebno utvrditi pojedinca koji je počinio čin koji se smatra kaznenim djelom. Stoga je za žaljenje što je Vlada ustrajala na tvrdnji da se nemogućnost tijela da provedu daljnu istragu i progon u dotičnom predmetu može objasniti neuspjehom u utvrđivanju identiteta pojedinca koji je bacio kamen na podnositelja zahtjeva (usporediti *Članovi kongregacije Jehovinih svjedoka u Gldaniju i ostali protiv Gruzije*, br. 71156/01, par. 118, 3. svibnja 2007.), a da pritom nije opravdala tu tvrdnju ispitivanjem mogućnosti nadležnih tijela da primijene navedenu sudsku praksu u ovom predmetu.

110. Nastavno na navedeno, Sud također primjećuje da je domaćim pravom bila predviđena mogućnost pokretanja sudskih istražnih radnji prema Zakonu o kaznenom postupku iz 1997. ili državnoodvjetničkih istražnih radnji i, u nekim slučajevima, sudskih istražnih radnji prema Zakonu o kaznenom postupku iz 2008. radi unapređivanja istrage kaznenih djela počinjenih od strane nepoznatih počinitelja (vidi prethodne par. 58., 62. i 63.). Međutim, kako je već navedeno, nijedna od tih radnji nije poduzeta u ovom predmetu.

111. Ta neaktivnost državnog odvjetništva također je spriječila podnositelja zahtjeva da preuzme istragu u svojstvu oštećenika kao tužitelja ili, ovisno o slučaju, kao privatnog tužitelja te mu je posljedično onemogućila pokretanje postupka pred nadležnim sudom. I dalje je nejasno može li podnositelj zahtjeva preuzeti kazneni progon s obzirom na to da državno odvjetništvo još nije donijelo odluku o odbacivanju prijave (vidi *Jasar protiv bivše jugoslavenske Republike Makedonije*, br. 69908/01, par. 59., 15. veljače 2007).

112. Iako su istraga i progon napada na podnositelja zahtjeva prvenstveno odgovornost tijela kaznenog progona, Sud ponavlja da će, kada je domaćim pravom predviđena mogućnost podnositelja zahtjeva da vodi progon svog napadača u svojstvu privatnog tužitelja ili oštećenika kao tužitelja, a podnositelj zahtjeva je iskoristio tu mogućnost, Sud razmotriti

djelotvornost kaznenopravnih mehanizama i načina na koji su oni primijenjeni (vidi *M.S. protiv Hrvatske*, prethodno citirano, par. 75. i, *mutatis mutandis*, *Otašević*, prethodno citirano, par. 25. i 34. – 37, 5. veljače 2013.). Stoga bi se, da su domaća tijela poduzela potrebne mjere koje omogućuju podnositelju zahtjeva da nastavi kazneni progon pred nadležnim sudom i da je sudski postupak koji bi uslijedio bio djelotvoran, zadovoljila postupovna obveza države iz Konvencije (usporediti *Otašević*, prethodno citirano, par. 34. – 37.). U svakom slučaju, ona su to nisu učinila iako bi tijela kaznenog progona tom slučaju uvijek imala mogućnost da preuzmu progon od podnositelja ako bi to smatrala odgovarajućim i potrebnim (vidi prethodne par. 56. i 60.).

113. Mišljenje je Suda da prethodna razmatranja otkrivaju niz ozbiljnih propusta povezanih s postupovnom obvezom domaćih tijela iz Konvencije u pogledu nasilnog napada na podnositelja zahtjeva od 4. ožujka 2008.

(ii). *Događaj od 19. prosinca 2010.*

114. Sud primjećuje da je u pogledu događaja od 19. prosinca 2010, kada je podnositelja zahtjeva u baru napala skupina ljudi, policija odmah došla na mjesto događaja i obavila obavijesne razgovore s nekoliko osoba (vidi prethodne par. 24. – 27.).

115. Međutim, iako navodi podnositelja zahtjeva potkrijepljeni ozljedama koje je zadobio ukazuju na nasilni napad na njegov fizički integritet, policija nikada nije obavijestila državno odvjetništvo o događaju ili tražila daljnje upute (vidi prethodni par. 57., članke 171. i 173. Zakona o kaznenom postupku iz 1997.).

116. Istraga je nastavljena tek u travnju 2011., točnije pet mjeseci kasnije, nakon što je podnositelj zahtjeva podnio prijavu državnom odvjetništvu (vidi prethodni par. 36.). U tom pogledu Sud može samo ponoviti svoje prethodne zaključke o istom pitanju policijske neaktivnosti iskazane u vezi s napadom od 4. ožujka 2008. (vidi prethodni par. 105.).

117. Sud primjećuje da su daljnje policijske radnje koje je naložilo državno odvjetništvo dovele do provođenja istražnih radnji od strane istražnog suca Županijskog suda u Dubrovniku te s vremenom, dana 28. srpnja 2011., do podnošenja optužnog prijedloga protiv dvije osobe pred Općinskim sudom u Dubrovniku zbog nasilničkog ponašanja protiv podnositelja zahtjeva (vidi prethodne par. 41. i 45.),

118. Prva rasprava bila je zakazana za 22. siječnja 2013., gotovo godinu i šest mjeseci nakon podnošenja optužnog prijedloga i više od dvije godine nakon događaja (usporediti, *mutatis mutandis*, *Firat Can protiv Turske*, br. 6644/08, par. 45., 24. svibnja 2011.), samo da bi se ponovno odgodila. U međuvremenu Općinski sud u Dubrovniku nije proveo nijednu bitnu postupovnu radnju. Vlada nije ponudila obrazloženje za takvo produljenje postupka. Istina je da je prvostupanjski sudac zatražio predsjednika suda da

ga izuzme od rada na predmetu dana 1. rujna 2011., no to ne može opravdati tako dugo razdoblje neaktivnosti.

119. Nadalje, Sud primjećuje da iako su poduzete određene postupovne radnje u razdoblju između lipnja i kolovoza 2013., kada je medicinski vještak podnio svoj nalaz i mišljenje, u postupku je ponovno došlo do zastoja i, prema dostupnim informacijama, do danas nisu poduzete nikakve daljnje radnje (vidi prethodne par. 50. – 52.).

120. Posljedica takvog postupanja domaćih tijela jest da nakon više od tri godine od napada na podnositelja zahtjeva odgovorne osobe i dalje nisu utvrđene i pozvane na odgovornost. U takvim okolnostima Sud zaključuje da tijela nisu ispunila zahtjev pravodobnosti sadržan u postupovnoj obvezi progona nasilnih činova temeljem Konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, *Artyomov protiv Rusije*, br. 14146/02, par. 179., 27. svibnja 2010.).

121. Sukladno tome, sve prethodno navedene okolnosti dovoljne su da Sud zaključi da su domaća tijela propustila ispuniti svoju obvezu djelotvornog i brzog odgovora na optužbe o nasilju nad podnositeljem zahtjeva (usporediti, *mutatis mutandis*, *Angelova i Iliev protiv Bugarske*, br. 55523/00, par. 103., 26. srpnja 2007, *Şandru i ostali protiv Rumunjske*, br. 22465/03, par. 78., 8. prosinca 2009. i *Artyomov*, prethodno citiran, par. 179.).

(iii) *Zaključak*

122. Sud smatra da osporavane prakse u okolnostima ovog predmeta nisu pružile podnositelju zahtjeva dovoljnu zaštitu od napada na njegov fizički integritet i pokazale su da je način na koji su kaznenopravni mehanizmi primijenjeni u ovom predmetu bio manjkav u tolikoj mjeri da predstavlja povredu postupovne obveze tužene države iz članka 8. Konvencije.

II. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

123. Na kraju, podnositelj zahtjeva pozvao se na članke 6., 13. i 14. Konvencije i članak 1. Protokola br. 12 uz Konvenciju i jednostavno ponovio svoje prethodne tvrdnje, a da pritom nije ponudio daljnja mjerodavna obrazloženja.

124. U svjetlu cjelokupnog materijala koje posjeduje, te u mjeri u kojoj su pitanja koja su predmet prigovora u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da taj dio zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede Konvencije. Iz toga slijedi da je nedopušten prema članku 35. stavku 3. kao očigledno neosnovan i da ga treba odbaciti na osnovi članka 35. stavka 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

125. Članak 41. Konvencije navodi:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.”

126. Sud primjećuje da podnositelj zahtjeva nije podnio zahtjev za pravičnom naknadom niti za naknadom troškova i izdataka temeljem Pravila 60. Poslovnika Suda i sukladno zahtjevu Suda. Stoga Sud smatra da nema potrebe dodjeljivati mu ikakav iznos po toj osnovi (vidi *Trifković protiv Hrvatske*, br. 36653/09, par. 146., 6. studenoga 2012.).

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da su prigovori o navodnom izostanku odgovarajućeg postupovnog odgovora od strane domaćih tijela u vezi s fizičkim napadima na podnositelja zahtjeva od 4. ožujka 2008. i 19. prosinca 2010., temeljem članka 8. Konvencije, dopušteni, dok je ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede postupovnog aspekta članka 8. Konvencije;
3. *Presuđuje* da nema potrebe za dodjeljivanjem pravične naknade podnositelju zahtjeva.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 24. srpnja 2014. u skladu s pravilom 77. stavak 2. i 3. Poslovnika suda.

Søren Nielsen
Tajnik

Isabelle Berro-Lefèvre
Predsjednica

© Ured zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana.